

بررسی شکاف وضعیت موجود و مطلوب دانشگاه پژوهی

طاهره آقامیرزایی محلی*

مریم تقوایی یزدی**

چکیده

پژوهش حاضر باهدف تبیین وضعیت موجود و مطلوب کارکردهای مشابه با کارکرد دانشگاه پژوهی در دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل انجام شد. این پژوهش از نوع توصیفی-پیمایشی است. جامعه آماری شامل ۷۰ نفر از خبرگان دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل بودند که تعداد ۶۰ نفر با روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده در این پژوهش، پرسشنامه استاندارد سنجش کارکردهای دانشگاه پژوهی مشتمل بر ۳۷ جفت پرسش متناظر بوده است که بر پایه مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت طراحی شد. جهت تحلیل داده‌ها از آزمون‌های ویلکاکسون، همبستگی اسپیرمن استفاده شده است. یافته‌ها نشان داد که در همه‌ی ابعاد و گویه‌های دانشگاه پژوهی شکاف وجود دارد. در ابعاد، به ترتیب از بیشترین تا کمترین شکاف مربوط به تحلیل سیاست‌ها، مرجعیت اطلاعات، پاسخگویی، ارزشیابی، پژوهشگری و تصمیم‌سازی، ارتباطات و از میان گویه‌ها، بیشترین شکاف مربوط به گویه ارزیابی میزان و روند موفقیت فارغ‌التحصیلان در کارایی و کارآفرینی از بعد ارزشیابی و کمترین شکاف مربوط به گویه ارتباط با دانشگاه‌ها و مؤسسات بین‌المللی از بعد ارتباطات بوده است. بین شکاف تمامی ابعاد، همبستگی مثبت مشاهده شده است. وضعیت موجود کارکردهای دانشگاه پژوهی از نظر خبرگان دانشگاه صنعتی نوشیروانی برآورده‌کننده انتظارات نیست. با توجه به تأثیرات و برهم‌کنش شکاف‌ها بر یکدیگر، اتخاذ رویکرد تصمیم‌گیری چندوجهی جهت مدیریت و کاهش و رفع فاصله‌های موجود، اجتناب‌ناپذیر است. در این راستا ایجاد دفتر دانشگاه پژوهی می‌تواند راهکار مناسبی در جهت تحقق اهداف باشد.

واژه‌های کلیدی: پاسخگویی، پژوهشگری، تصمیم‌سازی، دانشگاه پژوهی، شکاف

مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری رشته مدیریت آموزش عالی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری است.

* دانشجوی دکتری، گروه مدیریت آموزش عالی، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران.

** دانشیار، گروه مدیریت آموزشی، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران. (نویسنده مسئول)

m_taghvaeeyazdi@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۳/۱۶

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۷/۲۷

مقدمه

دانشگاه‌ها در مسیر توسعه و تعالی خویش، ناگزیر از هماهنگی و سازگاری مستمر با تحولات پیچیده، مبهم و متلاطم محیط پیرامون خویش هستند (طرقی، ۱۳۹۶). با توجه به پیچیدگی سیستم دانشگاهی، کارایی تصمیم‌ها به قدرت درک مدیریت از اثرات بازخوردی و توانایی تولید اطلاعات و قدرت سازگارکنندگی دانشگاه با تغییرات بیرونی و درونی بستگی دارد (یمنی، ۱۳۹۱). این امر جز از طریق رهبری دانشگاهی، تفکر برنامه‌ریزی شده و تصمیم‌سازی پژوهش‌محور مبتنی بر اطلاعات دقیق و به‌روز و کارآمد محقق نخواهد شد (نایت^۱، ۲۰۱۰). دفتر دانشگاه‌پژوهی^۲ بیش از نیم‌قرن است که در اغلب دانشگاه‌های معتبر جهان با هدف تصمیم‌سازی و انجام مطالعات و پژوهش‌های گسترده در جهت تأمین اطلاعات موردنیاز مدیران دانشگاهی برای اتخاذ تصمیمات اثربخش ایجاد شده است (سواپ^۳، ۱۹۹۰ نقل از فراستخواه، ۱۳۸۸).

در تصمیم‌سازی مبتنی بر پژوهش، به‌منظور جلوگیری از تصمیمات سلیقه‌ای و احساسی، ضرورت توجه به فرایند تصمیم‌گیری و دانشگاه‌پژوهی^۴ بیش‌ازپیش احساس شده است (ولکواین^۵، ۲۰۰۸). امروزه دلیل عمده چالش‌های دانشگاهی فقدان نهاد تصمیم‌ساز تحت عنوان دانشگاه‌پژوهی است که بتواند با استفاده از یافته‌های پژوهشی مبتنی بر مطالعات تطبیقی و تحلیل اسناد بالادستی و همچنین پردازش اطلاعات حاصل از ارزیابی عملکرد دانشگاه، مدیران دانشگاه را در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری، پشتیبانی کند (فراستخواه، ۱۳۸۸).

دانشگاه‌پژوهی پژوهشی است که در مؤسسات آموزش عالی به‌منظور جمع‌آوری داده و تحقق برنامه‌ریزی سازمانی و تصمیم‌گیری انجام می‌شود (آلتنباخ و کلی^۶، ۱۹۸۵). چهار نقش و کارکرد اساسی واحد دانشگاه‌پژوهی عبارت است از: الف) مرجعیت اطلاعاتی و تصمیم‌سازی، ب) مسئله‌گشایی و راه‌حلیابی، ج) تحلیل سیاست‌ها و راهبردها، د) ارزشیابی و پژوهش‌گری (ولکواین، ۱۹۹۹). سربن^۷ در سال ۲۰۰۲ میلادی وظیفه اجرای مدیریت دانش در دانشگاه را به‌عنوان کارکرد پنجم واحدهای دانشگاه‌پژوهی مطرح کرد. البته کارکردهای دانشگاه‌پژوهی چندبعدی است و ابعاد مختلفی از جمله ارتباطات،

1. Knight, W. E
2. office of institutional research
3. Saupé, J. L
4. institutional research

5. Volkwein, J. F
6. Altbach, P. G. & Kelly, D. H
7. Serban, A. M.

مرجعیت اطلاعات، تحلیل‌گری سیاست‌ها، پژوهشگری و تصمیم‌سازی، ارزشیابی، پاسخگویی را شامل می‌شود (آقامیرزایی و تقوایی، ۱۳۹۸). از نظر ویتچرچ (۲۰۰۸) دست‌اندرکاران دانشگاه پژوهی می‌توانند با استفاده از آن در تعاملات ویژه با محیط بر توسعه پایدار آموزش عالی تأثیرگذار باشند. کاگلین، هوئی و هیرانو^۱ (۲۰۰۹) دانشگاه پژوهی را به‌عنوان کلیه‌ی فعالیت‌هایی مربوط به عملکرد آموزشی، اداری، حمایتی که در یک دانشکده یا دانشگاه رخ می‌دهد تعریف کرده‌اند. فعالیت‌های تعریف‌شده‌ی متخصصان حوزه دانشگاه پژوهی، نشان‌دهنده‌ی نقش برجسته و فعال این متخصصین در توسعه استراتژی در راستای ارزیابی موقعیت بلندمدت مؤسسات آموزش عالی دارد (کالدرون^۲، ۲۰۱۱).

گزارش نورشاهی (۱۳۸۴) نشان داد که فعالیت‌های دانشگاه پژوهی در ایران تنها در سطح تولید داده و اطلاعات و ترویج آن باقی‌مانده و به سطوح عمیق‌تر آن صورت نمی‌گیرد. انتظاری (۱۳۸۳) مهم‌ترین چالش مقابل دانشگاه‌ها و واحدهای دانشگاه پژوهی در ایران را پایین بودن سرمایه‌گذاری در توسعه و بهره‌وری از دانش می‌داند و راه‌حل آن را حرکت دانشگاه‌ها در جهت تغییر به سازمان‌های یادگیرنده و دانش‌محور مطرح می‌کند. امین‌بیدختی، نعمتی و زارع (۱۳۹۱) الزامات درون و برون‌دانشگاهی تحقق دانشگاه پژوهی در دانشگاه‌های ایران را شامل الزامات درون‌دانشگاهی شامل الزامات علمی و حرفه‌ای، اطلاعاتی، مدیریتی، ساختاری، فرایندی، مالی و اعتباری، امکانات و تجهیزات، فرهنگ دانشگاهی، نیروی انسانی متخصص موردنیاز و اعتقاد و مشارکت دانشگاهیان و شش الزام برون‌دانشگاهی شامل الزامات فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، قانونی، اهداف و برنامه‌های بالادستی، مکانیزم‌های حمایتی و تشویقی شناسایی کرده‌اند. عباس‌پور و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهش خود نشان دادند که راهبردهای پاسخگو کردن دانشگاه‌های دولتی شامل استقلال دانشگاهی (عدم دخالت و تصدی‌گری دولتی، واگذاری اختیارات به دانشگاه، استقلال دانشگاه، آزادی علمی)، مشارکت (دانشجویان در امور دانشگاه، اساتید در امور دانشگاه، دانشگاهیان در امور جامعه، ذی‌نفعان بیرونی در امور دانشگاه)، تعاملات علمی-کاربردی (با صنعت، با سایر مؤسسات آموزشی، با سایر بخش‌ها و تعاملات پژوهشی)، بین‌المللی شدن دانشگاه، کاربردپذیری، تأمین و تخصیص منابع مالی است.

1. Coughlin, M. A., Hoey, J., Hirano, N. M.

2. Calderon, A.

پژوهش خسروی (۱۳۹۶) نشان داد که دانشگاه‌پژوهی عاملی برای ایجاد مسائل جدید برای برنامه درسی است، می‌تواند راهبردها و چشم‌اندازهای برنامه درسی را تحت تأثیر قرار دهد و موجب تسهیل به‌کارگیری دانش و کاربردی کردن برنامه درسی شود. طرقي، عارفی و یمنی (۱۳۹۶) در پژوهش خود، مرجعیت اطلاعات، تحلیل‌گری سیاست‌ها، پژوهشگری و تصمیم‌سازی، ارزشیابی و پاسخگویی را به‌عنوان پنج کارکرد دانشگاه‌پژوهی معرفی کرده‌اند. صدری (۱۳۹۷) در پژوهش خود عدم وجود فرهنگ‌سازمانی مناسب، عدم وجود نیروی انسانی آموزش‌دیده، ضعف‌های مدیریتی و عدم وجود زیرساخت‌های مناسب را از جمله چالش‌های عدم استقرار مدیریت دانش در دانشگاه‌های ایران می‌داند. ویتچرچ (۲۰۰۸) عنوان کرد به‌منظور اثربخشی بیشتر، لازم است تا دست‌اندرکاران این واحد علاوه بر عوامل درون دانشگاهی به عوامل بیرونی نیز توجه کنند. تیلور، هنلون و یورک^۱ (۲۰۱۳) مطرح کرده‌اند که علیرغم توسعه مفهوم واحد دانشگاه‌پژوهی دانشگاه‌های خارج از ایالات‌متحده هنوز به درک کاملی از نقش و جایگاه این واحد در کمک به آنان در مواجهه با چالش‌های پیشرو نظیر جهانی‌شدن، پاسخگویی به نیازهای محیطی و رقابت جهانی و بهره‌گیری از دانش و فناوری‌های جدید، در راستای ارتقای عملکرد درونی و بیرونی دانشگاه نرسیده‌اند. نعمتی، عباسپور و سپاهی (۲۰۱۸) نشان دادند که دانشگاه‌پژوهی نه‌تنها چهار وظیفه اصلی خود را به‌عنوان مرجعیت اطلاعات، تخصص‌گرایی، تحلیل‌گری سیاست‌ها و پژوهش ایفا می‌کند، بلکه عملکردهای دیگری همچون مدیریت دانش، مدیریت اطلاعات، برنامه‌ریزی استراتژیک، اعتباربخشی و تسهیل تعامل دانشگاه و صنعت دارد.

یافته‌های بنسردی، گودرزی و جلالی (۱۳۹۷) نشان داد که رابطه خطی معناداری بین اثربخشی ارتباطات داخلی با حمایت از تغییر، تمایل به همکاری در تغییر و پذیرش تغییر در کارکنان دانشکده‌های تربیت‌بدنی دانشگاه‌های دولتی تهران وجود دارد. با عنایت به این‌که در دهه‌های اخیر، مهم‌ترین مسئله اقتصاد ایران پایین بودن سرمایه‌گذاری در توسعه دانش و بهره‌وری آن است؛ شرایط مطلوب اقتضا می‌کند، دانشگاه‌های ایران خود یادگیرنده و دانش‌محور شوند. در این راستا، دانشگاه‌پژوهی مناسب‌ترین مسیر دستیابی دانشگاه‌های کشور به این هدف است (امین‌بیدختی، نعمتی و زارع، ۱۳۸۹). درعین حال علیرغم سابقه طولانی دانشگاه‌پژوهی در کشورهای پیشرفته و اثبات تأثیر آن در

---

1. Taylor, J., Hanlon, M., & York, M.

سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری، تاکنون در هیچ‌یک از دانشگاه‌های کشور به صورت منسجم دفتر دانشگاه‌پژوهی ایجاد نشده است و صرفاً برخی دفاتر و واحدهای دانشگاه‌های ایران مانند دفتر طرح و برنامه وجود دارد که اهداف و وظایفی مشابه با برخی از ابعاد مأموریتی و کارکردی واحد دانشگاه‌پژوهی دارند. بررسی سوابق دانشگاه‌پژوهی نشان می‌دهد که پژوهش‌ها و نشست‌های تخصصی و همایش‌های علمی متعددی در دانشگاه‌های معتبر و انجمن‌های مرتبط با حوزه دانشگاه‌پژوهی در سطوح بین‌المللی به صورت سالانه انجام می‌شود و همه این‌ها دلایلی آشکار مبنی بر ضرورت و اهمیت جایگاه دانشگاه‌پژوهی در موفقیت دانشگاه‌ها در عصر حاضر است. با توجه به نکات مطروحه‌ی فوق و ضرورت ایجاد و توسعه واحد دانشگاه‌پژوهی در دانشگاه‌های کشور، به‌ویژه دانشگاه‌های صنعتی که نیاز به تعامل و ایفای نقش گسترده‌تری در جامعه و بخش صنعت در راستای نیل به اهداف برنامه‌های توسعه در کشور دارند، این پژوهش با هدف تبیین وضعیت موجود و مطلوب کارکردهای مشابه با کارکرد دانشگاه‌پژوهی در دانشگاه صنعتی نوشیروانی به‌عنوان بزرگ‌ترین دانشگاه صنعتی در استان مازندران، مورد مطالعه قرار گرفته است. تا از این طریق به شناسایی راهکارهای تحقق‌یافته در دانشگاه‌پژوهی نائل آید. به‌منظور تحقق هدف این پژوهش، پرسش زیر مطرح می‌گردد:

وضعیت موجود و مطلوب دانشگاه‌پژوهی و ارتباط ابعاد و شاخص‌های آن در این وضعیت‌ها در دانشگاه صنعتی نوشیروانی از دیدگاه خبرگان چگونه است؟

روش

این پژوهش به لحاظ هدف، کاربردی و به لحاظ ماهیت از نوع توصیفی - پیمایشی است. جامعه آماری شامل ۷۰ نفر از خبرگان دانشگاه صنعتی نوشیروانی (مدیران و اعضای هیئت‌علمی) که بیش از ۱۰ سال سابقه مدیریتی در بخش‌های مختلف دانشگاه صنعتی نوشیروانی داشته‌اند و نمونه پژوهش حاضر به شیوه نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای با استفاده از فرمول کوکران به تعداد ۶۰ نفر انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه استاندارد (آقامیرزایی و تقوایی، ۱۳۹۸) با ضریب پایایی بالای ۰/۷ بوده است. این ابزار مشتمل بر ۳۷ جفت پرسش متناظر است؛ که بر پایه مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت (۱- کاملاً مخالفم، ۲- مخالفم، ۳- بی‌نظرم، ۴- موافقم، ۵- کاملاً موافقم) طراحی شد و با توجه به محتوای آن‌ها در شش بُعد اصلی تحت عناوین: ارتباطات (۵ گویه)، مرجعیت

اطلاعات (۵ گویه)، تحلیل‌گری سیاست‌ها (۵ گویه)، پژوهشگری و تصمیم‌سازی (۴ گویه)، ارزشیابی (۷ گویه)، پاسخگویی (۱۱ گویه) نام‌گذاری گردیدند. جهت تحلیل داده‌ها با توجه به اینکه داده‌ها از نوع ترتیبی بوده‌اند از روش ناپارامتریک (خزایی و همکاران، ۱۳۹۴)، همچنین به دلیل اینکه داده‌ها به صورت زوجی و از یک جامعه بوده‌اند از آزمون ویلکاکسون و نیز جهت بررسی رابطه بین شکاف‌های ابعاد از آزمون همبستگی اسپیرمن با بهره‌گیری از نرم‌افزار spss21 استفاده شده است.

یافته‌ها

با توجه به یافته‌های پژوهش، ۲۲/۹ درصد از پاسخگویان را زنان و ۷۷/۱ درصد را مردان تشکیل داده‌اند. ۱۲/۵ درصد از پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و ۸۷/۵ درصد دارای مدرک دکتری بوده‌اند. ۱۸/۸ درصد از پاسخگویان مدیر و ۸۱/۲ درصد عضو هیئت‌علمی که سابقه مدیریت هم داشته‌اند، که از میان اعضای هیئت‌علمی پاسخگو ۴۵/۸ درصد استادیار، ۲۵ درصد دانشیار، ۱۰/۴ درصد استاد بوده‌اند.

جدول ۱. وضعیت موجود و مطلوب، شکاف ابعاد و گویه‌های دانشگاه پژوهی دانشگاه صنعتی

نوشیروانی از دیدگاه خبرگان (بخش اول)

گویه	وضع موجود	وضع مطلوب	شکاف آزمون Z
اطلاع‌رسانی اولویت‌های دانشگاه	۳/۳۳ ± ۱/۱۲	۴/۴۳ ± ۰/۷۶	-۴/۴۳ -۱/۱
ارتباط دانشگاه با سازمان‌های بیرونی	۳/۴۲ ± ۱/۰۴	۴/۷۵ ± ۰/۷۱	-۵/۱۰ -۱/۲۸
مشارکت همکاران دانشگاهی	۲/۹۱ ± ۱/۱۹	۴/۵ ± ۰/۸۹	-۵/۱۰ -۱/۵۹
ارتباط با دانشگاه‌ها و مؤسسات بین‌المللی	۴/۰۲ ± ۰/۸۱	۴/۶۳ ± ۰/۷۳	-۳/۹ -۰/۵۸
نظام انتقادات و پیشنهادهای	۲/۷ ± ۱/۱۶	۴/۴۳ ± ۰/۸۲	-۵/۵۴ -۱/۸۳
کل	۳/۲۵ ± ۰/۸۷	۴/۵۶ ± ۰/۶۱	-۵/۰۹ -۱/۳۱
توجه به تسهیل و به اشتراک‌گذاری و انتقال دانش	۳/۲ ± ۱/۰۷	۴/۴۷ ± ۰/۹۲	-۵/۰۳ -۱/۲۷
طراحی مجموعه داده‌ها با یک تلاش گروهی بین ارائه‌دهندگان اطلاعات	۲/۹۱ ± ۰/۸۷	۴/۱۶ ± ۰/۸۳	-۴/۹۰ -۱/۲۵
توسعه پایگاه‌های داده و اطلاعات و سیستم‌های پشتیبان تصمیم‌گیری در دانشگاه	۳/۱ ± ۰/۹۰	۴/۳۷ ± ۰/۸۲	-۵/۲۵ -۱/۲۷
یکپارچه‌سازی سیستم‌های اطلاعاتی	۳/۰۶ ± ۰/۹۰	۴/۳۳ ± ۰/۸۵	-۴/۸۸ -۱/۲۷
تهیه و ارائه گزارش‌های سالانه نظیر اطلاعات نامه دانشگاه	۳/۱۸ ± ۱/۱۷	۴/۳۹ ± ۰/۸۴	-۵/۸۳ -۱/۲۱
جمع‌آوری اطلاعات	۳/۰۶ ± ۱/۰۳	۴/۳۹ ± ۰/۸۷	-۴/۹۱ -۱/۳۳
کل	۳/۰۷ ± ۰/۷۱	۴/۵۶ ± ۰/۶۱	-۵/۵۶ -۱/۴۹

P < ۰/۰۰۱

مطابق جدول ۱ از دیدگاه خبرگان بیشترین شکاف گویه‌های بعد ارتباطات مربوط به گویه، نظام انتقادات و پیشنهادها (۱/۷۳-) و کمترین مربوط به گویه، ارتباط با دانشگاه‌ها و مؤسسات بین‌المللی (۰/۵۸-)، در بعد مرجعیت اطلاعات بیشترین شکاف گویه‌های مربوط به گویه، جمع‌آوری اطلاعات (۱/۳۳-) و کمترین مربوط به گویه، تهیه و ارائه گزارش‌های سالانه نظیر اطلاعات نامه (۱/۲۱-) بوده است.

جدول ۲. وضعیت موجود و مطلوب، شکاف ابعاد و گویه‌های دانشگاه پژوهی دانشگاه صنعتی نوشیروانی از دیدگاه خبرگان (بخش دوم)

گویه	وضع موجود	وضع مطلوب	شکاف آزمون Z
تحلیل روابط انجمن دانش‌آموختگان با دانشگاه و صنعت	۲/۳۹±۰/۸۴	۴/۳۱±۰/۵۴	-۰/۸۳ -۱/۹۲
تجزیه و تحلیل آثار و کارکردهای شبکه‌های اجتماعی	۲/۳۳±۰/۸۳	۴/۰۸±۰/۹۴	-۰/۴۱ -۱/۷۵
رصد مداوم ماتریس SWOT و بازنگری راهبردها از منظر آینده‌پژوهانه	۲/۶۸±۰/۹۴	۴/۱۴±۰/۹۸	-۴/۹۷ -۱/۴۶
بررسی و تحلیل مخاطرات و ریسک اهداف و برنامه‌های دانشگاهی	۲/۶۶±۱/۰۳	۴/۴۷±۰/۸۹	-۴/۹۶ -۱/۸۱
بررسی و تحلیل دوره‌ها، رشته‌ها و دروس جدید دانشگاهی	۳/۰۸±۱/۱۶	۴/۵۲±۰/۸۷	-۴/۷۸ -۱/۴۴
کل	۲/۶۴±۰/۸۳	۴/۲۶±۰/۶۹	-۶/۰۴ -۱/۶۲
توجه به مطالعات تطبیقی و الگوبرداری در تصمیم‌سازی	۳/۰۶±۰/۹۰	۴/۲۹±۰/۸۷	-۴/۸۹ -۱/۲۳
برنامه‌ریزی استراتژیک	۳/۲۵±۱/۱۲	۴/۵۲±۰/۷۴	-۴/۷۵ -۱/۲۷
هدایت پژوهش‌ها در راستای رفع مشکلات درونی و پاسخ به نیازهای بیرونی	۲/۶۴±۱/۰۶	۴/۴۳±۰/۹۴	-۵/۳۱ -۱/۷۹
ارائه پیشنهادهای علمی و سیاستی در راستای پژوهشگری و تصمیم‌سازی	۲/۹۷±۰/۸۳	۴/۰۸±۰/۸۹	-۴/۴۳ -۱/۱۱
کل	۲/۹۶±۰/۷۰	۴/۳۳±۰/۶۷	-۵/۸۳ -۱/۳۷

تحلیل‌گری سیاست‌ها

پژوهشگری و تصمیم‌سازی

$P < 0.001$

مطابق جدول ۲ از دیدگاه خبرگان بیشترین شکاف گویه‌های بعد تحلیل سیاست‌ها مربوط به گویه، تحلیل روابط انجمن دانش‌آموختگان با دانشگاه و صنعت (۱/۹۲-) و

کمترین شکاف مربوط به گویه، بررسی و تحلیل دوره‌ها، رشته‌ها و دروس جدید دانشگاهی (۱/۴۴-) و نیز بیشترین شکاف گویه‌های بعد پژوهشگری و تصمیم‌سازی مربوط به گویه، هدایت پژوهش‌ها در راستای رفع مشکلات درونی و پاسخ به نیازهای بیرونی (۱/۷۹-)، و کمترین شکاف مربوط به گویه، ارائه پیشنهادها علمی و سیاستی در راستای پژوهشگری و تصمیم‌سازی (۱/۱۱-) بوده است.

جدول ۳. وضعیت موجود و مطلوب، شکاف ابعاد و گویه‌های دانشگاه پژوهی دانشگاه صنعتی

نوشیروانی از دیدگاه خبرگان (بخش سوم)

گویه	وضع موجود	وضع مطلوب	شکاف	آزمون Z
ارزیابی میزان و روند موفقیت فارغ‌التحصیلان در کارایی و کارآفرینی	۲/۲۹±۱/۰۷	۴/۳۳±۰/۹۰	-۲/۰۴	-۵/۴۸
اعتبارسنجی موسسه و برنامه‌های آموزشی و پژوهشی	۳/۱۴±۱/۰۱	۴/۳۷±۰/۷۳	-۱/۲۳	-۴/۹۴
ارزشیابی برنامه‌های آموزشی و مدیریتی	۳/۱۴±۱/۰۵	۴/۳۷±۰/۸۱	-۱/۲۳	-۵/۰۹
مدیریت کیفیت جامع و بهبود مستمر کیفیت	۲/۷۵±۱/۰۴	۴/۳۳±۰/۹۰	-۱/۵۸	-۵/۲۹
ارزیابی اثربخشی ابزارهای تکنولوژی آموزشی	۲/۷۰±۱/۰۵	۴/۲۲±۰/۸۸	-۱/۵۲	-۵/۰۷
شناسایی راهکارهای اصلاحی برای اثربخشی برنامه‌های دانشگاهی	۲/۷۷±۰/۹۵	۴/۲۵±۰/۷۸	-۱/۴۸	-۵/۴۸
ارزیابی میزان و روند موفقیت تحصیلی دانشجویان	۳±۱/۰۵	۴/۴۵±۰/۸۲	-۱/۴۵	-۵/۴۷
کل	۲/۸۳±۰/۷۴	۴/۲۸±۰/۶۷	-۱/۴۵	-۵/۸۳
بهسازی اعضای هیئت علمی	۳/۰۴±۱/۱۶	۴/۵۶±۰/۷۶	-۱/۵۲	-۵/۳۲
مدیریت منابع	۳/۰۶±۱/۲۱	۴/۵۶±۰/۶۸	-۱/۵	-۵/۳۲
ارائه گزارش‌های شفاف و منظم تأمین مالی	۲/۷۰±۱/۲۰	۴/۴۱±۰/۸۷	-۱/۷۱	-۴/۹۸
شاخص‌های کلیدی عملکرد در جهت پاسخگویی	۲/۷۵±۰/۹۳	۴/۳۳±۰/۸۳	-۱/۵۸	-۵/۳۲
ارائه خدمات دانشجویی و فرهنگی متنوع	۳/۳۹±۰/۸۹	۴/۳۹±۰/۸۴	-۱	-۴/۹۹
توجه به ویژگی‌ها و اولویت‌های ملی و منطقه‌ای در برنامه‌ریزی توسعه دانشگاهی	۳/۱۲±۰/۹۵	۴/۳۵±۰/۸۶	-۱/۲۳	-۵/۱
تعهد و انسجام در برنامه‌ریزی، ارزیابی و پژوهش‌ها	۳/۰۴±۰/۹۸	۴/۲۹±۰/۹۸	-۱/۲۵	-۴/۸

۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰-۱۱-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵-۱۶-۱۷-۱۸-۱۹-۲۰-۲۱-۲۲-۲۳-۲۴-۲۵-۲۶-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱-۳۲-۳۳-۳۴-۳۵-۳۶-۳۷-۳۸-۳۹-۴۰-۴۱-۴۲-۴۳-۴۴-۴۵-۴۶-۴۷-۴۸-۴۹-۵۰-۵۱-۵۲-۵۳-۵۴-۵۵-۵۶-۵۷-۵۸-۵۹-۶۰-۶۱-۶۲-۶۳-۶۴-۶۵-۶۶-۶۷-۶۸-۶۹-۷۰-۷۱-۷۲-۷۳-۷۴-۷۵-۷۶-۷۷-۷۸-۷۹-۸۰-۸۱-۸۲-۸۳-۸۴-۸۵-۸۶-۸۷-۸۸-۸۹-۹۰-۹۱-۹۲-۹۳-۹۴-۹۵-۹۶-۹۷-۹۸-۹۹-۱۰۰-۱۰۱-۱۰۲-۱۰۳-۱۰۴-۱۰۵-۱۰۶-۱۰۷-۱۰۸-۱۰۹-۱۱۰-۱۱۱-۱۱۲-۱۱۳-۱۱۴-۱۱۵-۱۱۶-۱۱۷-۱۱۸-۱۱۹-۱۲۰-۱۲۱-۱۲۲-۱۲۳-۱۲۴-۱۲۵-۱۲۶-۱۲۷-۱۲۸-۱۲۹-۱۳۰-۱۳۱-۱۳۲-۱۳۳-۱۳۴-۱۳۵-۱۳۶-۱۳۷-۱۳۸-۱۳۹-۱۴۰-۱۴۱-۱۴۲-۱۴۳-۱۴۴-۱۴۵-۱۴۶-۱۴۷-۱۴۸-۱۴۹-۱۵۰-۱۵۱-۱۵۲-۱۵۳-۱۵۴-۱۵۵-۱۵۶-۱۵۷-۱۵۸-۱۵۹-۱۶۰-۱۶۱-۱۶۲-۱۶۳-۱۶۴-۱۶۵-۱۶۶-۱۶۷-۱۶۸-۱۶۹-۱۷۰-۱۷۱-۱۷۲-۱۷۳-۱۷۴-۱۷۵-۱۷۶-۱۷۷-۱۷۸-۱۷۹-۱۸۰-۱۸۱-۱۸۲-۱۸۳-۱۸۴-۱۸۵-۱۸۶-۱۸۷-۱۸۸-۱۸۹-۱۹۰-۱۹۱-۱۹۲-۱۹۳-۱۹۴-۱۹۵-۱۹۶-۱۹۷-۱۹۸-۱۹۹-۲۰۰-۲۰۱-۲۰۲-۲۰۳-۲۰۴-۲۰۵-۲۰۶-۲۰۷-۲۰۸-۲۰۹-۲۱۰-۲۱۱-۲۱۲-۲۱۳-۲۱۴-۲۱۵-۲۱۶-۲۱۷-۲۱۸-۲۱۹-۲۲۰-۲۲۱-۲۲۲-۲۲۳-۲۲۴-۲۲۵-۲۲۶-۲۲۷-۲۲۸-۲۲۹-۲۳۰-۲۳۱-۲۳۲-۲۳۳-۲۳۴-۲۳۵-۲۳۶-۲۳۷-۲۳۸-۲۳۹-۲۴۰-۲۴۱-۲۴۲-۲۴۳-۲۴۴-۲۴۵-۲۴۶-۲۴۷-۲۴۸-۲۴۹-۲۵۰-۲۵۱-۲۵۲-۲۵۳-۲۵۴-۲۵۵-۲۵۶-۲۵۷-۲۵۸-۲۵۹-۲۶۰-۲۶۱-۲۶۲-۲۶۳-۲۶۴-۲۶۵-۲۶۶-۲۶۷-۲۶۸-۲۶۹-۲۷۰-۲۷۱-۲۷۲-۲۷۳-۲۷۴-۲۷۵-۲۷۶-۲۷۷-۲۷۸-۲۷۹-۲۸۰-۲۸۱-۲۸۲-۲۸۳-۲۸۴-۲۸۵-۲۸۶-۲۸۷-۲۸۸-۲۸۹-۲۹۰-۲۹۱-۲۹۲-۲۹۳-۲۹۴-۲۹۵-۲۹۶-۲۹۷-۲۹۸-۲۹۹-۳۰۰-۳۰۱-۳۰۲-۳۰۳-۳۰۴-۳۰۵-۳۰۶-۳۰۷-۳۰۸-۳۰۹-۳۱۰-۳۱۱-۳۱۲-۳۱۳-۳۱۴-۳۱۵-۳۱۶-۳۱۷-۳۱۸-۳۱۹-۳۲۰-۳۲۱-۳۲۲-۳۲۳-۳۲۴-۳۲۵-۳۲۶-۳۲۷-۳۲۸-۳۲۹-۳۳۰-۳۳۱-۳۳۲-۳۳۳-۳۳۴-۳۳۵-۳۳۶-۳۳۷-۳۳۸-۳۳۹-۳۴۰-۳۴۱-۳۴۲-۳۴۳-۳۴۴-۳۴۵-۳۴۶-۳۴۷-۳۴۸-۳۴۹-۳۵۰-۳۵۱-۳۵۲-۳۵۳-۳۵۴-۳۵۵-۳۵۶-۳۵۷-۳۵۸-۳۵۹-۳۶۰-۳۶۱-۳۶۲-۳۶۳-۳۶۴-۳۶۵-۳۶۶-۳۶۷-۳۶۸-۳۶۹-۳۷۰-۳۷۱-۳۷۲-۳۷۳-۳۷۴-۳۷۵-۳۷۶-۳۷۷-۳۷۸-۳۷۹-۳۸۰-۳۸۱-۳۸۲-۳۸۳-۳۸۴-۳۸۵-۳۸۶-۳۸۷-۳۸۸-۳۸۹-۳۹۰-۳۹۱-۳۹۲-۳۹۳-۳۹۴-۳۹۵-۳۹۶-۳۹۷-۳۹۸-۳۹۹-۴۰۰-۴۰۱-۴۰۲-۴۰۳-۴۰۴-۴۰۵-۴۰۶-۴۰۷-۴۰۸-۴۰۹-۴۱۰-۴۱۱-۴۱۲-۴۱۳-۴۱۴-۴۱۵-۴۱۶-۴۱۷-۴۱۸-۴۱۹-۴۲۰-۴۲۱-۴۲۲-۴۲۳-۴۲۴-۴۲۵-۴۲۶-۴۲۷-۴۲۸-۴۲۹-۴۳۰-۴۳۱-۴۳۲-۴۳۳-۴۳۴-۴۳۵-۴۳۶-۴۳۷-۴۳۸-۴۳۹-۴۴۰-۴۴۱-۴۴۲-۴۴۳-۴۴۴-۴۴۵-۴۴۶-۴۴۷-۴۴۸-۴۴۹-۴۵۰-۴۵۱-۴۵۲-۴۵۳-۴۵۴-۴۵۵-۴۵۶-۴۵۷-۴۵۸-۴۵۹-۴۶۰-۴۶۱-۴۶۲-۴۶۳-۴۶۴-۴۶۵-۴۶۶-۴۶۷-۴۶۸-۴۶۹-۴۷۰-۴۷۱-۴۷۲-۴۷۳-۴۷۴-۴۷۵-۴۷۶-۴۷۷-۴۷۸-۴۷۹-۴۸۰-۴۸۱-۴۸۲-۴۸۳-۴۸۴-۴۸۵-۴۸۶-۴۸۷-۴۸۸-۴۸۹-۴۹۰-۴۹۱-۴۹۲-۴۹۳-۴۹۴-۴۹۵-۴۹۶-۴۹۷-۴۹۸-۴۹۹-۵۰۰-۵۰۱-۵۰۲-۵۰۳-۵۰۴-۵۰۵-۵۰۶-۵۰۷-۵۰۸-۵۰۹-۵۱۰-۵۱۱-۵۱۲-۵۱۳-۵۱۴-۵۱۵-۵۱۶-۵۱۷-۵۱۸-۵۱۹-۵۲۰-۵۲۱-۵۲۲-۵۲۳-۵۲۴-۵۲۵-۵۲۶-۵۲۷-۵۲۸-۵۲۹-۵۳۰-۵۳۱-۵۳۲-۵۳۳-۵۳۴-۵۳۵-۵۳۶-۵۳۷-۵۳۸-۵۳۹-۵۴۰-۵۴۱-۵۴۲-۵۴۳-۵۴۴-۵۴۵-۵۴۶-۵۴۷-۵۴۸-۵۴۹-۵۵۰-۵۵۱-۵۵۲-۵۵۳-۵۵۴-۵۵۵-۵۵۶-۵۵۷-۵۵۸-۵۵۹-۵۶۰-۵۶۱-۵۶۲-۵۶۳-۵۶۴-۵۶۵-۵۶۶-۵۶۷-۵۶۸-۵۶۹-۵۷۰-۵۷۱-۵۷۲-۵۷۳-۵۷۴-۵۷۵-۵۷۶-۵۷۷-۵۷۸-۵۷۹-۵۸۰-۵۸۱-۵۸۲-۵۸۳-۵۸۴-۵۸۵-۵۸۶-۵۸۷-۵۸۸-۵۸۹-۵۹۰-۵۹۱-۵۹۲-۵۹۳-۵۹۴-۵۹۵-۵۹۶-۵۹۷-۵۹۸-۵۹۹-۶۰۰-۶۰۱-۶۰۲-۶۰۳-۶۰۴-۶۰۵-۶۰۶-۶۰۷-۶۰۸-۶۰۹-۶۱۰-۶۱۱-۶۱۲-۶۱۳-۶۱۴-۶۱۵-۶۱۶-۶۱۷-۶۱۸-۶۱۹-۶۲۰-۶۲۱-۶۲۲-۶۲۳-۶۲۴-۶۲۵-۶۲۶-۶۲۷-۶۲۸-۶۲۹-۶۳۰-۶۳۱-۶۳۲-۶۳۳-۶۳۴-۶۳۵-۶۳۶-۶۳۷-۶۳۸-۶۳۹-۶۴۰-۶۴۱-۶۴۲-۶۴۳-۶۴۴-۶۴۵-۶۴۶-۶۴۷-۶۴۸-۶۴۹-۶۵۰-۶۵۱-۶۵۲-۶۵۳-۶۵۴-۶۵۵-۶۵۶-۶۵۷-۶۵۸-۶۵۹-۶۶۰-۶۶۱-۶۶۲-۶۶۳-۶۶۴-۶۶۵-۶۶۶-۶۶۷-۶۶۸-۶۶۹-۶۷۰-۶۷۱-۶۷۲-۶۷۳-۶۷۴-۶۷۵-۶۷۶-۶۷۷-۶۷۸-۶۷۹-۶۸۰-۶۸۱-۶۸۲-۶۸۳-۶۸۴-۶۸۵-۶۸۶-۶۸۷-۶۸۸-۶۸۹-۶۹۰-۶۹۱-۶۹۲-۶۹۳-۶۹۴-۶۹۵-۶۹۶-۶۹۷-۶۹۸-۶۹۹-۷۰۰-۷۰۱-۷۰۲-۷۰۳-۷۰۴-۷۰۵-۷۰۶-۷۰۷-۷۰۸-۷۰۹-۷۱۰-۷۱۱-۷۱۲-۷۱۳-۷۱۴-۷۱۵-۷۱۶-۷۱۷-۷۱۸-۷۱۹-۷۲۰-۷۲۱-۷۲۲-۷۲۳-۷۲۴-۷۲۵-۷۲۶-۷۲۷-۷۲۸-۷۲۹-۷۳۰-۷۳۱-۷۳۲-۷۳۳-۷۳۴-۷۳۵-۷۳۶-۷۳۷-۷۳۸-۷۳۹-۷۴۰-۷۴۱-۷۴۲-۷۴۳-۷۴۴-۷۴۵-۷۴۶-۷۴۷-۷۴۸-۷۴۹-۷۵۰-۷۵۱-۷۵۲-۷۵۳-۷۵۴-۷۵۵-۷۵۶-۷۵۷-۷۵۸-۷۵۹-۷۶۰-۷۶۱-۷۶۲-۷۶۳-۷۶۴-۷۶۵-۷۶۶-۷۶۷-۷۶۸-۷۶۹-۷۷۰-۷۷۱-۷۷۲-۷۷۳-۷۷۴-۷۷۵-۷۷۶-۷۷۷-۷۷۸-۷۷۹-۷۸۰-۷۸۱-۷۸۲-۷۸۳-۷۸۴-۷۸۵-۷۸۶-۷۸۷-۷۸۸-۷۸۹-۷۹۰-۷۹۱-۷۹۲-۷۹۳-۷۹۴-۷۹۵-۷۹۶-۷۹۷-۷۹۸-۷۹۹-۸۰۰-۸۰۱-۸۰۲-۸۰۳-۸۰۴-۸۰۵-۸۰۶-۸۰۷-۸۰۸-۸۰۹-۸۱۰-۸۱۱-۸۱۲-۸۱۳-۸۱۴-۸۱۵-۸۱۶-۸۱۷-۸۱۸-۸۱۹-۸۲۰-۸۲۱-۸۲۲-۸۲۳-۸۲۴-۸۲۵-۸۲۶-۸۲۷-۸۲۸-۸۲۹-۸۳۰-۸۳۱-۸۳۲-۸۳۳-۸۳۴-۸۳۵-۸۳۶-۸۳۷-۸۳۸-۸۳۹-۸۴۰-۸۴۱-۸۴۲-۸۴۳-۸۴۴-۸۴۵-۸۴۶-۸۴۷-۸۴۸-۸۴۹-۸۵۰-۸۵۱-۸۵۲-۸۵۳-۸۵۴-۸۵۵-۸۵۶-۸۵۷-۸۵۸-۸۵۹-۸۶۰-۸۶۱-۸۶۲-۸۶۳-۸۶۴-۸۶۵-۸۶۶-۸۶۷-۸۶۸-۸۶۹-۸۷۰-۸۷۱-۸۷۲-۸۷۳-۸۷۴-۸۷۵-۸۷۶-۸۷۷-۸۷۸-۸۷۹-۸۸۰-۸۸۱-۸۸۲-۸۸۳-۸۸۴-۸۸۵-۸۸۶-۸۸۷-۸۸۸-۸۸۹-۸۹۰-۸۹۱-۸۹۲-۸۹۳-۸۹۴-۸۹۵-۸۹۶-۸۹۷-۸۹۸-۸۹۹-۹۰۰-۹۰۱-۹۰۲-۹۰۳-۹۰۴-۹۰۵-۹۰۶-۹۰۷-۹۰۸-۹۰۹-۹۱۰-۹۱۱-۹۱۲-۹۱۳-۹۱۴-۹۱۵-۹۱۶-۹۱۷-۹۱۸-۹۱۹-۹۲۰-۹۲۱-۹۲۲-۹۲۳-۹۲۴-۹۲۵-۹۲۶-۹۲۷-۹۲۸-۹۲۹-۹۳۰-۹۳۱-۹۳۲-۹۳۳-۹۳۴-۹۳۵-۹۳۶-۹۳۷-۹۳۸-۹۳۹-۹۴۰-۹۴۱-۹۴۲-۹۴۳-۹۴۴-۹۴۵-۹۴۶-۹۴۷-۹۴۸-۹۴۹-۹۵۰-۹۵۱-۹۵۲-۹۵۳-۹۵۴-۹۵۵-۹۵۶-۹۵۷-۹۵۸-۹۵۹-۹۶۰-۹۶۱-۹۶۲-۹۶۳-۹۶۴-۹۶۵-۹۶۶-۹۶۷-۹۶۸-۹۶۹-۹۷۰-۹۷۱-۹۷۲-۹۷۳-۹۷۴-۹۷۵-۹۷۶-۹۷۷-۹۷۸-۹۷۹-۹۸۰-۹۸۱-۹۸۲-۹۸۳-۹۸۴-۹۸۵-۹۸۶-۹۸۷-۹۸۸-۹۸۹-۹۹۰-۹۹۱-۹۹۲-۹۹۳-۹۹۴-۹۹۵-۹۹۶-۹۹۷-۹۹۸-۹۹۹-۱۰۰۰

۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰-۱۱-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵-۱۶-۱۷-۱۸-۱۹-۲۰-۲۱-۲۲-۲۳-۲۴-۲۵-۲۶-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱-۳۲-۳۳-۳۴-۳۵-۳۶-۳۷-۳۸-۳۹-۴۰-۴۱-۴۲-۴۳-۴۴-۴۵-۴۶-۴۷-۴۸-۴۹-۵۰-۵۱-۵۲-۵۳-۵۴-۵۵-۵۶-۵۷-۵۸-۵۹-۶۰-۶۱-۶۲-۶۳-۶۴-۶۵-۶۶-۶۷-۶۸-۶۹-۷۰-۷۱-۷۲-۷۳-۷۴-۷۵-۷۶-۷۷-۷۸-۷۹-۸۰-۸۱-۸۲-۸۳-۸۴-۸۵-۸۶-۸۷-۸۸-۸۹-۹۰-۹۱-۹۲-۹۳-۹۴-۹۵-۹۶-۹۷-۹۸-۹۹-۱۰۰

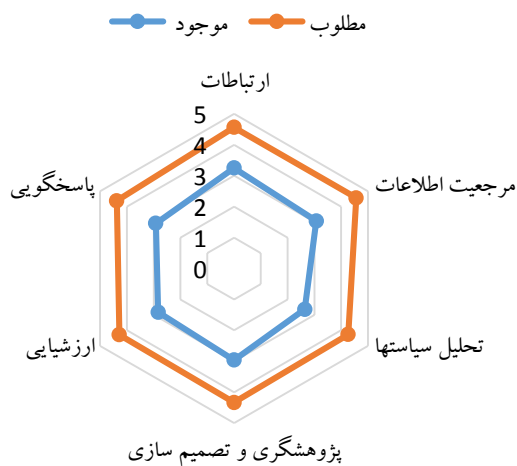

گویه	وضع موجود	وضع مطلوب	شکاف	آزمون Z
جهت‌دهی سیاست‌ها و تجارب اجتماعی قابل کاربرد	۲/۸۹±۰/۹۲	۴/۱۶±۰/۹۳	-۱/۲۷	-۵/۰۳
توجه به حل مسائل اقتصادی و صنعتی جامعه	۲/۶۴±۱/۰۸	۴/۴۵±۰/۸۹	-۱/۸۱	-۵/۵۵
جهت‌دهی سمت‌وسوی فرایندها و برنامه‌های توسعه خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی	۲/۷۵±۱/۰۲	۴/۳۷±۰/۸۶	-۱/۶۲	-۵/۵۳
استفاده از نتایج نظرسنجی‌ها در روند اداره امور	۲/۸۱±۰/۹۸	۴/۳۱±۰/۹۰	-۱/۵	-۵/۱۴
کل	۲/۹۲±۰/۷۸	۴/۳۸±۰/۷۳	-۱/۴۶	-۵/۸

P<۰/۰۰۱

مطابق جدول ۳ از دیدگاه خبرگان بیشترین شکاف گویه‌های بعد ارزشیابی مربوط به گویه، ارزیابی میزان و روند موفقیت فارغ‌التحصیلان در کارایی و کارآفرینی (۲/۰۴-) و کمترین مربوط به گویه، ارزشیابی برنامه‌های آموزشی و مدیریتی (۱/۲۳-) و نیز بیشترین شکاف گویه‌های بعد پاسخگویی مربوط به گویه، توجه به حل مسائل اقتصادی و صنعتی جامعه (۱/۸۱-) و کمترین مربوط به گویه، ارائه خدمات دانشجویی و فرهنگی متنوع (۱-) بوده است. نمراتی که خبرگان به وضعیت موجود در همه‌ی ابعاد شش‌گانه و در همه‌ی ۳۷ گویه داده‌اند کمتر از نمرات وضع مطلوب بوده که موجب منفی شدن نمره شکاف در تمامی ابعاد دانشگاه‌پژوهی گشته است. در مجموع در همه‌ی ابعاد دانشگاه پژوهی شکاف وجود داشت و به ترتیب از بیشترین تا کمترین شکاف مربوط به: تحلیل سیاست‌ها (۱/۶۲-)، مرجعیت (۱/۴۹-)، پاسخگویی (۱/۴۶-)، ارزشیابی (۱/۴۵-)، پژوهشگری و تصمیم‌سازی (۱/۳۷-)، ارتباطات (۱/۳۱-)، از میان گویه‌ها، بیشترین شکاف مربوط به گویه، ارزیابی میزان و روند موفقیت فارغ‌التحصیلان در کارایی و کارآفرینی (۲/۰۴-) و گویه ارتباط با دانشگاه‌ها و مؤسسات بین‌المللی (۰/۵۸-) دارای کمترین شکاف بوده است. با معنادار بودن آزمون ویلکاکسون، تفاوت بین وضعیت موجود و مطلوب ابعاد و شاخص‌های دانشگاه‌پژوهی در سطح اطمینان ۹۹٪ مورد تأیید قرار می‌گیرد (شکل ۱، جدول ۱، ۲، ۳).

نمودار میانگین وضعیت موجود و مطلوب ابعاد دانشگاه پژوهی

شکل ۱. وضعیت موجود و مطلوب، شکاف ابعاد دانشگاه پژوهی دانشگاه صنعتی نوشیروانی از دیدگاه خبرگان

جدول ۴. ضریب همبستگی اسپیرمن شکاف‌ها

شکاف ۱	شکاف ۲	شکاف ۳	شکاف ۴	شکاف ۵	شکاف ۶	شکاف
ارتباطات	مرجعیت اطلاعات	تحلیل سیاستها	پژوهشگری و تصمیم‌سازی	ارزشیابی	پاسخگویی	شکاف
۰/۶۲**	۰/۶۲**	۰/۶۲**	۰/۵۲**	۰/۶۰**	۰/۷۰**	شکاف ارتباطات
۰/۶۲**	۱	۰/۶۵**	۰/۴۹**	۰/۵۰**	۰/۵۶**	شکاف مرجعیت اطلاعات
۰/۶۲**	۰/۶۵**	۱	۰/۷۲**	۰/۷۵**	۰/۷۱**	شکاف تحلیل سیاستها
۰/۴۹**	۰/۵۴**	۰/۷۱**	۱	۰/۸۱**	۰/۷۵**	شکاف پژوهشگری و تصمیم‌سازی
۰/۵۰**	۰/۶۰**	۰/۷۵**	۰/۸۱**	۱	۰/۷۴**	شکاف ارزشیابی
۰/۵۶**	۰/۷۰**	۰/۷۱**	۰/۷۵**	۰/۷۴**	۱	شکاف پاسخگویی

** P < ۰/۰۰۱

جدول ۴ نشان می‌دهد که بین شکاف تمام ابعاد همبستگی مثبت مشاهده شده است که نشانگر همبستگی و تأثیر مثبت شکاف‌ها در سطح معناداری ۹۹٪ بر روی یکدیگر

است. در واقع افزایش شکاف در یک بعد منجر به افزایش شکاف در بعدهای دیگر می‌شود و بالعکس.

بحث و نتیجه‌گیری

از دیدگاه خبرگان دانشگاه صنعتی نوشیروانی در همه‌ی ابعاد و گویه‌ها دانشگاه‌پژوهی شکاف وجود داشت در ابعاد، به ترتیب از بیشترین تا کمترین شکاف مربوط به تحلیل‌گری سیاست‌ها، مرجعیت اطلاعات، پاسخگویی، ارزشیابی، پژوهشگری و تصمیم‌سازی، ارتباطات و از میان گویه‌های بیشترین شکاف مربوط به گویه ارزیابی میزان روند موفقیت فارغ‌التحصیلان در کارایی و کارآفرینی از بعد ارزشیابی و کمترین شکاف مربوط به گویه ارتباط با دانشگاه‌ها و مؤسسات بین‌المللی از بعد ارتباطات بوده است. وضعیت موجود کارکردهای دانشگاه‌پژوهی از نظر خبرگان دانشگاه صنعتی نوشیروانی برآورده‌کننده انتظارات نیست.

از دیدگاه خبرگان دانشگاه صنعتی نوشیروانی بین وضعیت موجود و مطلوب تحلیل‌گری سیاست‌ها نسبت به بقیه ابعاد دانشگاه‌پژوهی در دانشگاه صنعتی نوشیروانی شکاف بیشتری وجود دارد. از آنجایی که موفقیت در سیاست‌گذاری نیازمند تحلیل دقیق گزینه‌های سیاستی و عوامل تأثیرگذار بر پیامدهای آن‌ها است. شناخت رویکردها و سبک‌های مختلف برای تحلیل سیاست، گامی در جهت تحلیل موفق سیاست‌های موردنظر است. با توجه به یافته‌های ویزر و اسکینی (۲۰۱۶) نقش دانشگاه‌پژوهان از کارگزارانی که تنها تولید داده می‌کردند پیشرفت کرده و ضمن گزارش داده‌ها به مدیران جهت مدیریت دانش و استفاده از آن‌ها به صورت تخصص و فنی، به تجزیه و تحلیل داده‌ها برای استفاده و توزیع در سراسر موسسه اقدام می‌کنند؛ که این اقدام زمینه توسعه دانشگاهی را فراهم می‌کند. ایجاد واحد دانشگاه‌پژوهی می‌تواند جهت رفع این مشکل گامی مؤثر باشد. همچنین با توجه به اینکه بیشترین شکاف بین وضعیت موجود و مطلوب در تحلیل روابط انجمن دانش‌آموختگان با دانشگاه و صنعت از بعد تحلیل سیاست‌ها بوده و از آنجایی که از جمله اهداف تشکیل این انجمن‌ها، تقویت شبکه ارتباطی میان دانش‌آموختگان جهت تبادل اطلاعات و تجربیات و همکاری‌های مشترک، تسهیل ارتباط میان مراکز کارآفرینی با فارغ‌التحصیلان متخصص جهت گسترش زمینه‌های کسب کار در جامعه، در جهت رشد و شکوفایی و اعتلای صنعت و اقتصاد کشور و مشارکت در

فرآیند تصمیم‌سازی و ایفای نقش هدایتی، نظارتی و نقادانه نسبت به، طرح‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای، پیشنهاد طرح‌های ضروری و زیربنایی بر پایه نیازهای جامعه و همکاری همه‌جانبه در جهت توسعه پایدار کشور است. به نظر می‌رسد تأسیس و تقویت چنین تشکلهای از ضروریات انکارناپذیر مؤسسات آموزش عالی است. البته گام مثبتی که دانشگاه صنعتی نوشیروانی در این راستا برداشته، این است که در نظر دارد با تأسیس انجمن دانش‌آموختگان، محفلی فراهم شود تا بتوان با هم‌افزایی سازنده، گام‌های محکمی در توسعه پایدار و ایجاد فرصت‌های جدید برداشت. پیشنهاد می‌گردد، با ایجاد ظرفیت‌های سازمانی در ساختار دانشگاه صنعتی نوشیروانی برای واحد دانشگاه‌پژوهی، تحلیل سیاست‌ها و تعیین عوامل مؤثر بر پیامدهای دانشگاه مورد توجه بیشتری قرار گیرد. به نظر خبرگان، دانشگاه صنعتی نوشیروانی در مرجعیت اطلاعات عملکرد مطلوبی نداشته است. با توجه به اینکه امروزه مدیریت دانش در سازمان‌ها اهمیت ویژه‌ای یافته است و مدیریت موفق دانش، مشخصه اصلی بقای یک سازمان است (مرتضوی و منیریان، ۱۳۹۴) و دانش و اطلاعات به عوامل تعیین‌کننده‌ای در موفقیت و قدرت رقابت‌پذیری سازمان‌ها تبدیل شده است. دانشگاه‌ها برای بهبود جایگاه رقابتی خود مجبور هستند برای نگهداری دانش موجود و نیز یادگیری دانش‌های نوین، مدیریت دانش را به کار گیرند. در این راستا با توجه به نتایج پژوهش و یافته‌های صدری (۱۳۹۷)، توجه به بهبود وضعیت نیروی انسانی در دانشگاه از طریق آموزش مداوم؛ تخصیص اعتبارات لازم برای تهیه و به‌روزرسانی زیرساخت‌های فنی مدیریت دانش در دانشگاه؛ ایجاد چارچوب‌های مدیریتی برای به اشتراک‌گذاری دانش در درون دانشگاه، بین دانشگاه‌ها و بین دانشگاه و جامعه در راستای ایفای مأموریت دانشگاه نسل چهارم؛ ایجاد زمینه‌های لازم برای تغییر فرهنگ سازمانی در دانشگاه در جهت پذیرش و استقرار مدیریت دانش؛ تدوین چارچوب‌هایی برای مستندسازی یافته‌ها و دانش سازمانی؛ تأکید بر کار تیمی در انجام انواع پژوهش‌ها در دانشگاه و ایجاد شبکه‌های رسمی و غیررسمی اشتراک‌گذاری دانش پیشنهاد می‌گردد.

از دیدگاه خبرگان دانشگاه صنعتی نوشیروانی در این دانشگاه بعد پاسخگویی نیز در وضعیت مطلوبی قرار ندارد و بین وضعیت موجود و مطلوب موارد مرتبط با پاسخگویی دانشگاه شکاف وجود دارد. دانشگاه صنعتی نوشیروانی می‌تواند با استفاده از راهبردهای

پاسخگو کردن دانشگاه‌های دولتی با توجه به یافته‌های پژوهش عباس‌پور و همکاران (۱۳۹۸) به کاهش و حتی رفع فاصله بین وضعیت موجود و مطلوب اقدام کند.

از نظر خبرگان دانشگاه صنعتی نوشیروانی بعد ارزشیابی در وضعیت مطلوبی قرار ندارد و بین وضعیت موجود و مطلوب آیت‌های آن شکاف وجود دارد. با توجه به اینکه استفاده از سازوکارهای ارزشیابی، شرایط و زمینه‌های لازم را برای شفافیت و اطلاع از میزان تحقق اهداف و مقاصد فراهم می‌کند و از این طریق می‌توان فعالیت‌ها را مورد مطالعه قرارداد و روش‌های مناسب را برای هدایت فعالیت‌ها به سوی اهداف پیش‌بینی شده در جهت تضمین کیفیت و نتایج عملکرد به کار گرفت، لازم است در این دانشگاه برنامه‌ریزی و بازنگری نظام ارزشیابی مورد تأکید و توجه قرار گیرد.

از دیدگاه خبرگان دانشگاه صنعتی نوشیروانی بعد پژوهشگری و تصمیم‌سازی نیز در وضعیت مطلوبی قرار ندارد تصمیم‌گیری و مدیریت صحیح و همگامی مدیریت نظام آموزش عالی با روند تحولات جهانی و ایفای نقش در فرایند توسعه درگرو اطلاعات صحیح و اطلاعات صحیح در سایه پژوهش‌های مستمر و یافته‌های علمی میسر می‌گردد. مجهز شدن مدیریت نظام آموزشی به آخرین یافته‌های دستاوردهای پژوهشی می‌تواند این مهم را تحقق بخشد. بدین منظور پیشنهاد می‌گردد، بازنگری شرایط و وظایف شوراهای تصمیم‌ساز سنتی و فراهم کردن زمینه‌های قانونی ایجاد واحد دانشگاه‌پژوهی به‌عنوان واحد خود اندیشی، تحلیل‌گر سیاست‌ها و هوش سازمانی دانشگاه توسط هیئت‌امنا دانشگاه صنعتی نوشیروانی و همچنین منطبق کردن طرح‌های پژوهشی با نیازهای ملی و منطقه‌ای، انتشار نتایج طرح‌های پژوهشی در ابعاد وسیع، ملزم کردن تصمیم‌گیران به کاربست یافته‌ها، تشویق و تقدیر از تصمیم‌گیرانی که از نتایج پژوهش‌ها استفاده می‌کنند، ایجاد ارتباط بین پژوهش‌گران و تصمیم‌گیران از طریق نشست‌های هم‌اندیشی مورد توجه و تأکید قرار گیرد.

به نظر خبرگان دانشگاه صنعتی نوشیروانی این دانشگاه در بعد ارتباطات نیز به‌طور مطلوب نتوانسته خود را تقویت کند. با توجه به یافته‌های بنسپردی و همکاران (۱۳۹۷) و با عنایت به اهمیت ارتباطات اثربخش و نقش مهم آن در موفقیت سازمان و بهبود عملکرد آن، مدیران دانشگاه نوشیروانی می‌توانند به‌وسیله برقراری ارتباطات در سازمان زمینه‌های بهبود عملکرد و دستیابی به اهداف استراتژیک را فراهم کنند؛ در این راستا پیگیری تأسیس و فعال‌سازی انجمن دانش‌آموختگان و برگزاری کنفرانس‌های مشترک با صنعت، برپایی

مراکز پژوهشی مشترک، به‌منظور انجام پژوهش‌های کاربردی توسط اعضای هیئت‌علمی، دانش‌آموختگان و متخصصین صنعت با حمایت دولت پیشنهاد می‌گردد.

همچنین نتایج یافته‌ها نشان می‌دهد بین شکاف تمام ابعاد همبستگی مثبت مشاهده شده است که نشانگر همبستگی و تأثیر مثبت شکاف‌ها بر روی یکدیگر است. در واقع می‌توان گفت افزایش شکاف در یک بعد منجر به افزایش شکاف در بعدهای دیگر می‌گردد. با توجه به تعامل و برهم‌کنش شکاف‌ها و تأثیرات عملکردی ابعاد بر یکدیگر، اتخاذ رویکرد تصمیم‌گیری چندوجهی و ایجاد اعتقاد و باور در میان مدیران دانشگاهی و جلب مشارکت حداکثری سایر دانشگاهیان در ارتباط دانشگاه‌پژوهی و بهره‌گیری از نظر متخصصان، خبرگان، صاحب‌نظران و کارشناسان دارای صلاحیت علمی و حرفه‌ای و واجد تجارب و دانش فنی در ارتباط با ابعاد و زوایای مختلف نقش، مأموریت و اهداف و فعالیت‌های واحد دانشگاه‌پژوهی و جایگاه سازمانی و چگونگی ایجاد و توسعه آن در دانشگاه صنعتی نوشیروانی جهت مدیریت این شکاف‌ها و کاهش و رفع فاصله‌های موجود ضروری و اجتناب‌ناپذیر است. پیشنهاد می‌گردد که در پژوهش‌های آتی مشابه پژوهش فوق در سایر دانشگاه‌های کشور انجام شود تا گامی در جهت رشد و توسعه دانشگاه‌ها برداشته شوند.

در پایان قابل‌ذکر است که پژوهش حاضر با محدودیت‌هایی مواجه بوده از جمله استفاده از پرسشنامه به‌عنوان یک ابزار سنجش ممکن است پاسخگویان به‌صورت دقیق به سؤالات پاسخ ندهند و تعمیم‌پذیری را با احتیاط همراه کند.

سپاسگزاری

پژوهشگران از همکاری ریاست محترم، معاونین، اعضای هیئت‌علمی و مدیران دانشگاه صنعتی نوشیروانی کمال تشکر را دارند.

منابع

- امین‌بیدختی، ع.، نعمتی، م.، و زارع، م. (۱۳۸۹). دانشگاه پژوهی ((IR: ضرورتی مغفول مانده در راستای تقویت همکاری‌های دانشگاه و صنعت. *صنعت و دانشگاه*، ۳(۹-۱۰)، ۵۴-۶۵.
- امین‌بیدختی، ع.، نعمتی، م.، و زارع، م. (۱۳۹۱). ضرورت ایجاد واحد دانشگاه‌پژوهی در دانشگاه‌های اسلامی ایران. *مدیریت در دانشگاه اسلامی*، ۱(۱)، ۹۱-۱۱۳.

- انتظاری، ی. (۱۳۸۳). تحقیقات نهادی رهیافتی برای بهبود بهره‌وری، توسعه دانش در دانشگاه‌های ایران. *نامه آموزش عالی*، ۲(۱)، ۱۴-۱۸.
- آقامیرزایی، ط.، تقوایی‌یزدی، م. و یوسفی سعیدآبادی، ر. (۱۳۹۸). طراحی و روان‌سنجی ابزار سنجش کارکردهای دانشگاه پژوهی. *راهبردهای آموزش در علوم پزشکی*، ۱۲(۲)، ۲۶-۳۲.
- بابایی، س. و توکلی، غ. (۱۳۹۴). تدوین مدل فرایندی سیاست‌گذاری در سازمان‌های دولتی. *سیاست‌گذاری عمومی*، ۳(۱)، ۲۹-۵۳.
- بنسپردی، ع.، گودرزی، م. و جلالی‌فراهانی، م. (۱۳۹۷). رابطه اثربخشی ارتباطات داخلی با پذیرش تغییر در دانشکده‌های تربیت‌بدنی دانشگاه‌های دولتی تهران. *نشریه مدیریت ورزشی*، ۱(۱)، ۱۰-۱۶.
- خزایی، س.، هوشمند، ا.، ملائی‌پور، لیلا. و محمدیان هفشجانی، ع. (۱۳۹۴). موارد کاربرد آزمون‌های پارامتریک و ناپارامتریک - نامه به سردبیر. *پرستار و پزشک در رزم*، ۳(۷)، ۶۷-۶۸.
- خسروی، م. (۱۳۹۶). تحلیل نقش دانشگاه‌پژوهی در برنامه درسی آموزش عالی از دیدگاه متخصصان برنامه درسی. *فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی*، ۷(۲۷)، ۱۴۶-۱۲۱.
- صدری، ع. (۱۳۹۷). استقرار مدیریت دانش در دانشگاه‌های ایران. *نشریه پژوهش در نظام‌های آموزشی*، ۱۲(۴۳)، ۶۳-۴۱.
- طرقی، ج. (۱۳۹۶). *طراحی الگوی دانشگاه‌پژوهی برای دانشگاه اصفهان*، پایان‌نامه دکتری، دانشگاه شهید بهشتی.
- طرقی، ج.، عارفی، م.، یمنی‌دوزی‌سرخابی، م. و مرجانی، س. (۱۳۹۶). مطالعه تطبیقی دانشگاه‌پژوهی و آرایه ماتریس ابعاد دانشگاه‌پژوهی، *دو فصلنامه مطالعات برنامه‌ریزی آموزشی*، ۵۳(۱۱)، ۶-۳۳.
- عباس‌پور، ع.، شاکری حسین‌آباد، م.، رحیمیان، ح. و فراستخواه، م. (۱۳۹۸). مدل پاسخگویی اثربخش دانشگاه‌های دولتی: مطالعه آمیخته. *پژوهش در نظام‌های آموزشی*، ۲۲(۴۴)، ۷-۱۳.
- فراستخواه، م. (۱۳۸۸). *دانشگاه و آموزش عالی، منظرهای جهانی و مسئله‌های ایران*. تهران: نی.
- مرتضوی، م. و منیریان، ف. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر مدیریت دانش بر خلاقیت سازمانی (مطالعه موردی کارکنان شرکت مخابرات استان همدان). *فصلنامه مدیریت توسعه و تحول*، ۲۰، ۲۷-۳۸.
- نورشاهی، ن. (۱۳۸۴). مقایسه تجربیات دانشگاه‌پژوهی در دانشگاه‌های ایران و آمریکا، مؤسسه آموزش عالی، پنجاه و دومین نشست رؤسای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهش و فناوری.

یمنی دوزی سرخابی، م. (۱۳۹۱). کیفیت در آموزش عالی. تهران: سمت.

References

- Aghamirzaee, T., Taghvae Yazd, M., & Yousefi Saedabadi, R. (2019). Design and psychometric evaluation of measurement tools for institutional research functions. *Education Strategies in Medical Sciences*, 12(2).6-32. [In Persian]
- Alina Sandu, E., Solomona, G., Morarb, D., & Muhammada, A. (2014). Considerations on implementation of a social accountability management system model in higher education. *Social and Behavioral Sciences*, 142, 169–175.
- Altbach, P. G., & Kelly, D. H. (1985). *Higher education in international perspective*. London: Mansell.
- Amin beidokhti, A., Nemati, M., & Zare, M. (2011). Institutional research (IR), neglected necessity to strengthen cooperation between universities and industry. *Journal of industry & university*, 3(9-10), 45-54. [In Persian]
- Amin beidokhti, A., Nemati, M., & Zare, M. (2012). The Necessity of Establishing Institutional Research Unit in Iran Islamic Universities. *management in the Islamic University*, 1(1), 90-113. [In Persian]
- Babaei, S., & Tavakoli, G. (2015). A policy making process model for public model for public organization. *Public policy*, 1(3), 29-53. [In Persian]
- Benesbordi, A., goudarzi, M., & Jalali Farahani, M. (2018). The Relationship between Internal Communication Effectiveness and Change Acceptance in Physical Education Faculties of Tehran State Universities. *Journal of Sport Management*, 10(1), 1-16. [In Persian]
- Botha J, Muller N (eds) 2016. *Institutional Research in South African Higher Education*.
- Calderon, A. (2011). Challenges and paradigms for institutional research in a globalized higher education system. Keynote address, *Fourth Conference of U.K. and Ireland Institutional Research*. London, England.
- Coughlin, M. A., Hoey, J., & Hirano-Nakanishi, M. (2009). Sector differences in the role of institutional research in informing decision making and governance in higher education. *Asia Pacific Education Review*, 10(1), 69-81.
- Entezari, Y. (2004). Institutional Research for Improving Productivity, Knowledge Development in Iranian Universities. *Higher education letter*, 1(2), 14-18. [In Persian]
- Farasatkah, M. (2009). *University and Higher Education, World Perspectives and Iranian Issues*. Tehran. ney publisher. [In Persian]
- Khazae, S., Hoshmand, A., Molaee, L., & Mohamadiyan, A. (2015). Uses of parametric and non-parametric tests. *Nurse and Physician within War*, 3(7).67-68. [In Persian]
- Khosravi, M. (2017). Analyzing the role of in institutional research on curriculum of higher education from curriculum experts approach's. *Training measurement*, 147(27), 7-121. [In Persian]
- Knight, W. E. (2010). In Their Own Words: Effectiveness in Institutional Research Association for Institutional Research. No.115.
- Mortazavi, M., Moniriyan, F. (2015). The Effect of Knowledge Management on Organizational Creativity (Case Study: Telecommunication Company of Hamedan). *Journal of Development & Evolution Mngement*, (20), 27-38. [In Persian]
- Nemati, M. A., Abbaspour, A., & Sepahi, V. (2018). Functions of Institutional Research in Iran and Universities of Medical Sciences around the World: A Systematic Review. *Educ Res Med Sci*, 6(2), e79651. [In Persian]

- Norshahi, N. (2005). Comparison of University Research Experiences in Iranian and American Universities, Institute of Higher Education. The 52nd Meeting of the Presidents of Universities and Higher Education Institutions. Research and technology. [In Persian]
- Sadri, A. (2019). Institutionalizing of knowledge management in Iranian universities. *Journal of research in educational system*, 12 (43).41-63. [In Persian]
- Serban, A. M. (2002). Knowledge management: The fifth face of institutional research. *New Directions for Institutional Research*, 113, 105-112.
- Taylor, J., Hanlon, M., & York, M. (2013). The evolution and practice of Institutional Research. *New Direction for Institutional Research*, 157, 59-75.
- Torighi, J. (2017). *Designing a University Research Model for the University of Isfahan*. PhD Thesis. Shahid Beheshti University. [In Persian]
- Torighi, J., Arefi, M., Yamani Douzi Sorkhabi, M., & Marjaei, H. (2017). Comparative Study of Institutional Research: *Presenting Matrix of Institutional Research*, 6(11), 33-53. [In Persian]
- Visser, H., Skene, J (2016). Institutional Research and External Reporting Chapter 10.
- Volkwein, J. F. (1999). The Four Face of Institutional Research. *New directions for institutional research*, 104, 9-19.
- Volkwein, J. F. (2008). The foundations and evolution of institutional research. *New Directions for Higher Education*, 141, 5-20.
- Whitchurch, C. 2008). Shifting identities and blurring boundaries: The emergence of third space professionals in UK higher education. *Higher Education Quarterly*. 62(4), 377-396.
- Yamini, M. (2012). *Quality in higher education*. Tehra: samt. [In Persian]